

Waterstelling

'De doelstellingen van de Kaderrichtlijn Water kunnen alleen worden gehaald met de Delta-aanpak Waterkwaliteit en Zoetwater'

In deze rubriek leggen wij steeds een stelling voor aan drie personen die op de een of andere manier te maken hebben met water en het onderwerp van de stelling.

Ingrid ter Woorst
Lid dagelijks bestuur
Hoogheemraadschap van Delfland,
bestuurslid Unie van Waterschappen

'Allereerst gaat het niet om het halen van KRW-doelstellingen. Werken aan waterkwaliteit doen we niet voor Europa, maar voor onszelf, voor de kwaliteit van onze leefomgeving.

Men is het er in de Delta-aanpak over eens dat er een tandje bij moet op het gebied van nutriënten, gewasbeschermingsmiddelen en nieuwe stoffen. Ook is het duidelijk dat dat alleen maar kan door een integrale aanpak, dus geen schotten tussen departementen. Maar er is ook moed voor nodig van de verschillende partijen. En het vermogen om te denken in kansen in plaats van bedreigingen.

Voor nutriënten en gewasbeschermingsmiddelen zijn we geneigd om naar de 'oude' oplossingen te grijpen, zoals aanpassen van beleid. Probleem is onder andere de handhaafbaarheid. Waterschappen kunnen niet 24/7 alle agrarische ondernemers in de gaten houden, en dat willen we ook niet: de verantwoordelijkheid moet bij de ondernemers komen te liggen: meer waterbewustzijn!

De vraag is wat er dan nodig is. Dat zouden we eerst gezamenlijk met de partijen moeten bepalen: welke prikkels kunnen ervoor zorgen dat het 'peloton' zich aansluit bij de 'kopgroep' die het al goed doet? Moeten we in de toekomst iets doen met de waterschapslasten? Of moet de retail niet alleen eisen stellen aan residuen op het product, maar ook aan de kwaliteit van de omgeving? Op de oude manier lukt het niet, we moeten het anders aanpakken: de landbouw als oplossing!

Voor de medicijnresten wordt geopperd dat de waterschappen ze eruit moeten halen bij de zuivering. Maar dit leidt tot een verhoging van de waterschapslasten. Beter is een integrale aanpak: voorkomen is beter dan genezen. Dus, mochten de waterschappen verplicht worden medicijnresten te verwijderen, dan hoort daar ook een bronaanpak bij: bijvoorbeeld apotheken verplichten om oude medicijnresten in te zamelen, elk ziekenhuis een pharmafilter, en een verwijderingsbijdrage voor medicijnen.

Dus: áán de slag!

Lutz Jacobi
Lid Tweede Kamerfractie PvdA

‘De Partij van de Arbeid pleit al tijden voor een Delta-aanpak waterkwaliteit en voldoende zoetwater. Een samenhangende aanpak met stevige en onafhankelijke regie om te zorgen voor kwalitatief goed water en zoetwater is namelijk nodig om de doelen die in de Kaderrichtlijn Water (KRW) zijn vastgesteld te halen. Juist voor Nederland als dichtbevolkt land met veel water is dit belang groot.

Om ons kwalitatief goede water op niveau te houden, moet voortdurend worden geïnvesteerd en samengewerkt. Vele sectoren hebben namelijk invloed op de kwaliteit van ons water. Door in de landbouw het belang van goed water tussen de oren te krijgen, zal het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen afnemen. Waar nodig zullen ook (meer) regels moeten worden gesteld, die consequent moeten worden gehandhaafd. Ook de chemische industrie moet méér doen voor ons water. Kwesties zoals de pyrazool-lozingen bij Chemelot en het jarenlange gebruik van PFOA bij DuPont hebben de noodzaak van maatregelen aangetoond. Dat moet nu echt leiden tot actie. Datzelfde geldt voor de aanpak van medicijnresten in ons water. Oplossingen zijn er – het Reinier de Graaf-ziekenhuis in Delft toont dat aan met haar pharmafilter – maar worden nog veel te weinig toegepast.

De genoemde sectoren kennen vergelijkbare problemen, maar lijken nauwelijks samen te werken. Dit kan en moet anders. Er moet een samenhangende aanpak komen, waarbij onafhankelijk regie wordt gevoerd om de waterkwaliteit en het belang van zoetwater te borgen. Wat mij betreft, is een bronaanpak daarbij de beste aanpak. Ook ‘gewone’ mensen kunnen daarbij helpen. Afvalscheiding, zuinig gebruik en hergebruik van water: het helpt allemaal om de belangrijke doelen uit de Kaderrichtlijn Water te halen. Daarom riep en roep ik de minister op om met een overtuigend plan te komen voor de kwaliteit van water en voldoende zoetwater. Tot nu toe gebeurt er namelijk van alles, maar het totaal is te mager. Ook deze problematiek verdient een Deltaplan.’

‘VNO-NCW stelt twee aanpakken voor die inderdaad allures van een Deltaplan hebben.

Een deel van de problematiek van de Kaderrichtlijn komt voort uit onze intensieve landbouw. Ons voorstel is dat de overheid samen met de agrofood nadenkt over innovatieve landbouwsystemen die én hoogproductief zijn (met oog op het groeiend aantal monden dat wereldwijd gevoed moet worden), én dat bovendien duurzaam is. Zo’n systeem zal uiteraard niet alleen in Nederland, maar ook elders in Europa en de wereld toegepast moeten worden. Het Nederlandse agrofoodmodel in de combinatie van productie en verwerking is, gecombineerd met onze intensieve kennissector, meer dan elders in de wereld hiertoe geëquipeerd. Samen met de overheid zou zo’n Delta-benadering ontwikkeld kunnen worden.

Voor andere nieuwe verontreinigingen, zoals microplastics en hormoonverstorende stoffen zien wij ook veel kansen op verbetering. Het Nederlandse bedrijfsleven maakt momenteel een sterke innovatieslag door, en komt met duurzame producten op de markt. Een voorbeeld is de ontwikkeling van milieuvriendelijke alternatieven of de ontwikkeling van zuiveringssystemen voor deze stoffen. Voor veel bedrijven is het de ambitie om hierin voorop te lopen. Maar om deze nieuwe businessmodellen te laten slagen, is voldoende marktomvang nodig. Onze open economie vraagt afstemming binnen Europa en het mondiale speelveld om deze verduurzaming versneld kansrijk te maken. Het bedrijfsleven vraagt de overheid daarom om de kansen voor deze nieuwe duurzame producten op de markt te versterken, zoals versterking van de Europese interne markt. VNO-NCW heeft namens het bedrijfsleven een lijst met wensen ontwikkeld en ingebracht bij de Nederlandse overheid. Ook deze aanpak is van een omvang dat we gerust van een ‘Deltaplan’ mogen spreken.

Met deze aanpakken denken wij twee mooie Nederlandse iconen te kunnen ontwikkelen, die én goed zijn voor het water in binnen- en buitenland, én goed zijn voor onze economie.’

Willem-Henk Streekstra
Secretaris Milieuzaken VNO-NCW